

tempus Andreae Naugerii designati ad Regem oratoris professio. Itaque quid potissimum in re summi momenti statuumdum esset, quærebatur; irruptionemne in Hispaniam Galliarum Rex moliretur, an eas vires, quibus aggredi Hispanias statuerat, in Italiam verteret, Aloysio Mocenico, qui tum consilii Sapiens erat, consilia de Hispania invadenda ut probarentur, Senatui suadente; quem, dum ea de re consilium capiendum esset, in hanc fere sententiam loquutum ferunt.

Eo loco res hac tempestate sunt, Patres optimi, ut si ullo unquam tempore virtute, ac prudentia vestra Respublica, cujus clavum tenetis, indiguerit, hoc summopere egeat; cum, per tot annos attritis Italorum principum viribus, Respublica immensis exhausta sumptibus, impar fere ad imminentium rerum molem sustinendam videatur. Exantlanda denuo nobis ingentia pericula proponuntur; nova se rerum facies ostentat animo; majores bellorum turbines ante oculos obversantur, quæ armati adventus in Italiam Cæsaris nobis proculdubio portendit; exercitibus Italia replenda, Italæ non modo gentes, sed externæ quoque, illuvie barbarorum huc immissa, nobis inspiciendæ sunt. Si Rex, ut Imperatori obsistat, Alpes transgressus in Italiam descendat, nonne renovari præteritis calamitates, campos, ac flumina exundantia sanguine cernimus? Jam æstus ille deferbuerat, quo superioribus annis bellorum incendiis passim depopulari, atque ardere urbes, & oppida nobilissimæ provincie inspeximus: restinctus ille impetus, atque ardor visus, quo sæpius acie certatum, tentatæ acerrimis oppugnationibus urbes fuere. Modo si ambo hi Principes in Italiam venerint, ingentibus stipati copiis, Germanis, Hispanis, Gallisque comitantibus, quem bellorum exitum, quem calamitatum, atque ærumnarum finem inveniemus? Acrius acuenda ferri acies, obstinationibus animis, vehementioribus viribus depugnandum erit. In acie media ingentia victoriæ præmia sita: a quonam victos, ac prostratos hostes mavultis? Incerti præliorum exitus sunt; ludit mortales fortuna; modo ab imo tollere; modo e vertice dejicere sueta: sæpe magnos exercitus parva manu fusos & legimus ipsi, & audivimus; nihil incertius, aut fluxum magis certamine, ac pugna. Cæsare, qui haud mediocres copias in Italia,

1529

Andreas
Naugerius
ad Galliarum
Regem ora-
tor.

Oratio
Aloysii Mo-
cenici.